

Број: 370/2011-Д-02
Датум: 13.09.2011.

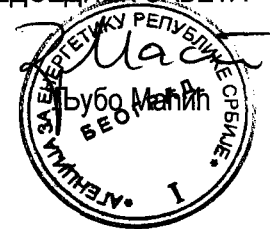
14 SEP 2011

ЈП „Гас“, Темерин
Новосадска 421
21235 Темерин

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце који сте нам доставили дописом од 13.09.2011. године (заведено у Агенцији под бројем 370/2011-Д-02 од 13.09.2011. године).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 84/04), а у вези са чланом 207 Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11), и чланом 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 163. седници од 13.09.2011. године, разматрао је предлог цена природног гаса за тарифне купце ЈП „Гас“, Темерин, и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1. ЈП „Гас“, Темерин, као трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставило је својим дописом од 12.09.2011. године (заведено у Агенцији под бројем 370/2011-D-02 од 13.09.2011. године) на мишљење предлог цена за обрачун природног гаса за тарифне купце којим су утврђене следеће цене:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)	Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	40,19		1.484,70
	Остали купци	38,06	288,07	1.484,70
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	37,26	241,66	14.846,95
	Равномерна потрошња	37,26	241,66	14.846,95

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 116/08 и 64/10), признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз предлог цена, утврдила да је ЈП „Гас“, Темерин при образовању цене природног гаса за тарифне купце:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и извршио алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце,
- исказао цене по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/07).

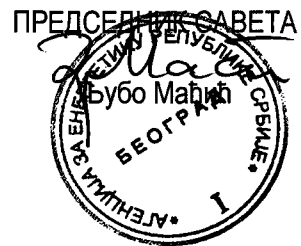
3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила да су елементи за утврђивање оправданих трошкова пословања који су, сагласно наведеној методологији, од утицаја на утврђивање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца исказани реално и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим.

4. Агенција препоручује енергетском субјекту, да у складу са стањем на тржишту природног гаса и ценовним паритетима, размотри могућност одобравања попушта у цени за

поједине категорије и групе купаца, о чему треба да се донесе посебна одлука и обавести Агенција.

5. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 348/2011-Д-1/70
Београд, 13.09.2011. године

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама природног гаса за тарифне купце

Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 84/04), а у вези са чланом 207 Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11), ЈП „Гас“, Темерин лиценцирани енергетски субјект за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог цена природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под бројем 370/2011-D-02 од 13.09.2011. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је предлог цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈП „Гас“, Темерин је у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Сви енергетско – технички и економско - финансијски подаци садржани у табелама које су, на захтев Агенције, приложене уз предлог цена за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, су коректно и свеобухватно приказани. Економско – финансијска анализа предложених цена односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, а према Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 116/08 и 64/10), као и на проверу исправности алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе, односно на правилност израчунавања цена по тарифним ставовима утврђеним Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/07).

У поступку анализе економско – финансијских параметара у предлогу цена, узете су у обзир и следеће чињенице:

- Подносилац захтева има правну форму јавног предузећа и ималац је лиценци за обављање три енергетске делатности, а поред тога не обавља неенергетске делатности,
- Подносилац захтева је у складу са чланом 19. Закона извршио интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2009. годину. Интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима извршено је на начин који Агенција оцењује као коректан и прихватљив. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама Правила информисања наведени за 2009. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2009. годину за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких билансних позиција у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) за одабране кључеве.

Општи подаци

ЈП „ГАС“, Темерин обавља делатност дистрибуције природног гаса, управљања дистрибутивним системом и трговине на мало на дистрибутивном систему.

Укупан број места испоруке са дистрибутивне мреже ЈП „ГАС“, Темерин је на почетку регулаторног периода износио 6.462, а на крају регулаторног периода је планирано 6.514. Средњи број места испоруке за регулаторни период износи 6.489.

Количине природног гаса планиране за продају

Методологијама је предвиђено да је Енергетски биланс Републике Србије, односно подаци који служе за његово доношење или документа на основу којих се он доноси, основа за прихватање података о количинама природног гаса. ЈП „Србијагас“ је у Енергетском билансу за 2010. годину за потребе ЈП „ГАС“, Темерин планирао 10.729.000 m³ природног гаса. Од укупних количина ЈП „ГАС“, Темерин 10.508.000 m³ је за потребе тарифних купаца, 6.270 m³ је за грејање просторија енергетског субјекта и 214.730 m³ за надокнаду губитака у дистрибутивном систему.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода ЈП „ГАС“, Темерин за енергетску делатност Трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, расподељују се на основу података о планираним количинама природног гаса, максималној дневној потрошњи и броју места испоруке на којима ће се у 2010. години продавати природни гас тарифним купцима прикљученим на дистрибутивни гасовод ЈП „ГАС“, Темерин.

Тарифни елемент „енергент“ - 10.508.000 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2010. години. Тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи по групама: Категорија 1: 9.418.000 m³ домаћинства и 950.000 m³ остали купци. Категорија 2: 35.900 m³ неравномерна потрошња и 104.100 m³ равномерна потрошња.

Тарифни елемент „енергент“ за 2010 годину је за 3,7 % већи него приликом претходног одобравања цена када је износио 10.136.000 m³ и 29 % већи у односу на реализацију у 2009. години од 8.143.694 m³.

Тарифни елемент „капацитет“ - 79.345 m³/дан/год. је за 2010. годину усвојен на основу података из 2009. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи по групама: Категорија 1: 69.604 m³/дан/год домаћинства и 7.562 m³/дан/год. остали купци. Категорија 2: 594 m³/дан/год неравномерна потрошња и 1.585 m³/дан/год равномерна потрошња.

Тарифни елемент „капацитет“ за 2010 годину је за 5,8% мањи него приликом претходног одобравања цена када је износио 84.216 m³/дан/год.

Тарифни елемент „место испоруке“ – 6.489 за трговца на мало је израчунат као средња вредност броја активних прикључака на почетку и на крају регулаторног периода. ЈП „ГАС“, Темерин је предвидело да ће се на дистрибутивну мрежу p < 6 bar прикључити 111 нових купаца при чему је 110 типских и 1 индивидуални прикључак. На мрежи притиска 6 bar < p < 16 bar није планирано прикључење нових купца. Од укупног броја места испоруке у Категорији 1 се налази 6.484 (домаћинства 6.343 и остали 141), а у Категорији 2 се налази 5 купаца (4 у групи неравномерна потрошња и 1 у групи равномерна потрошња).

Тарифни елемент „место испоруке“ за 2010 годину је за 5% већи него приликом претходног одобравања цена када је износио 6.176.

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2010. годину од 6,0%, као и да је планирана продаја природног гаса у регулаторном периоду за 29,0% већа од остварења у претходној години, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови који учествују у формирању максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца планирани су у регулаторном периоду у износу од 9.637.000 динара (за 8,1% више у односу на остварење у претходној години) и њихова структура је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Оправдани трошкови за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5/4)
1.	Трошкови материјала	164	164	214	130,5%
1.1.	Трошкови материјала за израду				
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	152	152	165	109,0%
1.3.	Трошкови горива и енергије	12	12	49	396,8%
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	5.097	4.895	5.336	109,0%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	3.448	3.448	3.758	109,0%

2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.124	1.124	1.225	109,0%
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	241	40	44	109,0%
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима				
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима				
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора				
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	25	25	27	109,0%
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	258	258	281	109,0%
3.	Трошкови производних услуга	377	298	280	93,9%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	89	89	97	109,0%
3.3.	Трошкови услуга одржавања	56	56	61	109,0%
3.4.	Трошкови закупнина	58	58	63	109,0%
3.5.	Трошкови сајмова				
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	82	65	58	90,0%
3.7.	Трошкови истраживања				
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				
3.9.	Трошкови осталих услуга	92	30		
4.	Нематеријални трошкови	3.560	3.556	3.807	107,1%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	912	912	925	101,4%
4.2.	Трошкови репрезентације	46	46	50	109,0%
4.3.	Трошкови премија осигурања	4			
4.4.	Трошкови платног промета	385	385	419	109,0%
4.5.	Трошкови чланарина	20	20	22	109,0%
4.6.	Трошкови пореза	25	25	27	109,0%
4.7.	Трошкови доприноса				
4.8.	Остали нематеријални трошкови	2.168	2.168	2.364	109,0%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду				
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4+5)	9.198	8.914	9.637	108,1%

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години а чију оправданост је ценила Агенција. У односу на остварене оперативне трошкове који су исказани у Билансу успеха за 2009. годину за делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца кориговани су следећи оперативни трошкови који нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности или чији се износ не може оценити као оправдан:

- «Трошкови премија осигурања» су умањени за 4.000 динара јер нису у директној функцији обављања предметних енергетских делатности.

- „Трошкови накнада по уговору о делу“ су умањени за 201.000 динара, „Трошкови осталих услуга“ су умањени за 62.000 динара и „Трошкови рекламе и пропаганде“ су умањени за 17.000 динара јер се износи ових трошкова не могу оценити као оправдани.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови горива и енергије“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 49.000 динара (за 296,8% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је доставио образложење да је раст трошка највећим делом условљен трошком природног гаса који се користи за грејање сопствених просторија, а који претходне године није третиран као оперативни трошак, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- Остале позиције оперативних трошкова планиране су у регулаторном периоду у просеку за 9% више у односу на остварење у претходној години.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 64.000 динара.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 64.000 динара (за 146,2% више у односу на претходну годину). Значајан пораст трошка амортизације условљен је набавком новог средства крајем претходне године. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду нису планирани.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава што је у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

План улагања

Нису планирана улагања у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца.

Трошкови набавке природног гаса

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке планирани су у регулаторном периоду у износу од 351.300.000 динара.

У обрачуну трошкова набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке примењена је цена по тарифном ставу "енергент" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца која укључује и трошкове коришћења транспортног система за природни гас у износу од 32,97 дин/м³ и цена по тарифном ставу "капацитет" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 62,70 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса планирани су у регулаторном периоду у износу од 59.682.000 динара и правилно су обрачунати у складу са Методологијом.

Планирани трошкови коришћења дистрибутивног система укључују трошкове коришћења сопственог дистрибутивног система у износу од 58.569.000 динара и трошкове коришћења туђег дистрибутивног система ЈП „Србијасгас“, Нови Сад у износу од 1.113.000 динара који су правилно обрачунати применом цене по тарифном ставу „енергент“ у износу од 0,81 дин/м³ и цене по тарифном ставу "капацитет" у износу од 49,77 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Накнада на име ризика наплате потраживања

Накнада на име ризика наплате потраживања планирана је у регулаторном периоду у износу од 8.646.000 динара (2,0% од износа максимално одобреног прихода обрачунатог не узимајући у обзир накнаду на име ризика наплате потраживања у регулаторном периоду) и може се сматрати оправданом и прихватљивом.

Корекциони елемент

Корекциони елемент за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца за 2009. годину правилно је обрачунат у складу са Методологијом у износу од 2.969.000 динара (1,1% од оствареног МОП-а у претходној години). Корекциони елемент је обрачунат за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале (од 01.05. до 31.12.2009. године).

На основу свега напред наведеног, обрачунати корекциони елемент за 2009. годину се може сматрати оправданим и прихватљивим.

Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

(у 000 динара)

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	9.637
2.	Трошкови амортизације	А _т	64
3.	Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке	НПГ _т	351.300
4.	Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса	ТД _т	59.682
5.	Накнада на име ризика наплате потраживања	НРП _т	8.646
6.	Корекциони елемент	КЕ _т	2.969
	Максимално одобрени приход:	МОП _т	432.299

Цене природног гаса за тарифне купце

Алокација предложеног максимално одобреног прихода предметне енергетске делатности на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) извршено је у складу са Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/07).

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица обрачуна цена природног гаса за тарифне купце подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и предложених тарифних ставова и просечних цена природног гаса за тарифне купце:

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)		Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)		Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)	
		Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	33,30	40,19	-	-	1.179,27	1.484,70
	Остали корисници	31,88	38,06	166,14	288,07	1.179,27	1.484,70
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	31,38	37,26	140,40	241,66	11.792,65	14.846,95
	Равномерна потрошња	-	37,26	-	241,66	-	14.846,95

Категорије корисника	Групе корисника	Просечне постојеће цене у дин/м ³	Просечне предложене цене у дин/м ³	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	34,09	41,19	120,8
	Остали купци	33,07	40,58	122,7
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	33,11	42,91	129,6
	Равномерна потрошња	-	41,08	-
Просечна цена у дин/м ³		33,98	41,14	121,7

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/м³ која је приказана у табели има искључиво информативни карактер (ради упоредивости података).